

Zásady bezpečné práce v mikrobiologické laboratoři

1. Vstup do laboratoře je povolen pouze osobám vykonávajícím cvičení.
  2. V laboratoři vykonávejte pouze práci stanovenou obsahem cvičení.
  3. V laboratoři je zakázáno jíst, pít a kouřit.
  4. V laboratoři je nutné používat laboratorní plášť a přezůvky.
  5. V laboratoři je zakázáno otevírat okna. Větrání je zajištěno pomocí přísavného větracího zařízení.
  6. Před příchodem do laboratorního cvičení se seznamte s jeho obsahem.
  7. Před započítím a po ukončení práce je třeba desinfikovat pracovní plochu (Incidur).
  8. Na pracovní plochu pokládejte co nejméně osobních věcí. Na pracovní ploše může snadno dojít k jejich kontaminaci. Oblečení, batohy a tašky odkládejte v šatně.
  9. Pracujte pečlivě a opatrně. Zabráníte tím kontaminaci materiálu a náhodnému potřísnění pracovní plochy a sebe bakteriálními kulturami.
  10. Nedotýkejte se zbytečně rukama obličeje, nenanášejte v laboratoři kosmetiku, nemanipulujte s kontaktními čočkami.
  11. Při barvení mikroorganismů používejte jednorázové ochranné rukavice a pracujte v digestoři. Při fixaci preparátů používejte ochranné brýle. Ochranné rukavice není nutné používat při manipulaci s mikroorganismy, pokud se však budete cítit bezpečněji, použijte je. Výjimkou je příprava nativního preparátu pro mikroskopii, v tomto případě určitě použijte rukavice.
  12. Lihové kahany nechávejte hořet pouze po dobu, kdy je užíváte.
  13. Použité sklo a zbytky bakteriálních kultur odkládejte na určená místa. V žádném případě nevylévejte kultury do odpadu! Veškerý kontaminovaný materiál je před likvidací a mytím nutno desinfikovat nebo sterilizovat (týká se i rozbitého skla), případně vyhodit do koše na nebezpečný odpad (např. buničitá vata použitá k likvidaci rozlité kultury).
  14. Dojde-li k náhodnému potřísnění pokožky bakteriální kulturou či poranění pokožky, oznamte tuto skutečnost ihned školiteli. Pokožku je nutno ošetřit vhodným desinfekčním prostředkem (ajatin, Spitaderm), aby nedošlo k infekci.
  15. Stejně zásady jako v bodě 14 platí i v případě znečištění pracovní plochy nebo pracovního oděvu.
- 4 -
16. V případě jakékoli nejistoty se informujte o správném postupu u svého školitele.
  17. Označte všechna média a kultury ve zkumavkách, baňkách a Petriho miskách názvem média a kultury, svým jménem a pracovní skupinou. Misky popisujte na dno!
K označení používejte fixy na sklo.
  18. Všechny pracovní postupy, obzvláště pak použité bakteriální kultury, množství pipetovaných roztoků a postupy při ředění si pečlivě zaznamenávejte.
  19. Po ukončení práce odnesete použité pomůcky na určené místo, uklidíte pracovní plochu a vydesinfikujte ji desinfekčním roztokem (Incidur ve spreji).
  20. Před odchodem ze cvičení si dobře umyjte ruce a vydesinfikujte desinfekčním prostředkem (Spitaderm). V případě, že potřebujete krátkou přestávku v průběhu cvičení, umyjte a vydesinfikujte si ruce před opuštěním laboratoře.

1. ZÁSADY PRÁCE V MIKROBIOLOGICKÉ LABORATOŘI

---

1. Vstup do laboratoře je povolen pouze osobám, které tam pracují.
2. V laboratoři mohou být prováděny pouze práce přikázané vedoucím cvičení.
3. Při práci v laboratoři je nutno používat pracovní oděv a obuv.
4. V laboratoři není dovoleno jíst, pít a kouřit.
5. Je nutno zvýšenou měrou dodržovat bezpečnost práce a hygienu, řídit se pokyny vyučujícího.
6. Pracovní plochu je nutno před započatím práce i po jejím ukončení dezinfikovat.
7. Použité sklo a nástroje odkládáme na vyhrazené místo, v žádném případě nevyléváme živé kultury do odpadu! Před umytím je nutno sklo sterilizovat autoklárováním nebo ponořením do dezinfekčního roztoku.
8. Rozbité sklo je nutno odkládat do určených nádob a před likvidací sterilizovat.
9. Dojde - li během práce k potřísnění oděvu či pracovní plochy, je třeba okamžitě vyzoomět vyučujícího a zasažené místo ihned ošetřit dezinfekčním roztokem.
10. Každé poranění je nutno ihned hlásit vyučujícímu. I nejmenší oděrky musí být pečlivě dezinfikovány a ošetřeny, aby nedošlo k infekci rány.
11. Dojde - li k potřísnění pokožky, je nutno zasažené místo okamžitě opláchnout 1% roztokem ajatinu.
Při vniknutí mikroorganismu do poraněné kůže dezinfikujeme postižené místo jódovou tinkturou.
Při zasažení oka kulturou mikroorganismů okamžitě oko vypláchneme 3% roztokem kyseliny borité a dezinfikujeme ophthalmoseptonem.
Pokud dojde k nasátí kultury do úst, materiál je třeba vyplivnout, ústní dutinu vypláchnout ředěným roztokem KMnO_4 .
12. Před odchodem z laboratoře je nutno uklidit pracovní plochu, kultury uložit do termostatu příp. do chladničky, zkontrolovat, zda jsou uzavřeny plynové kohouty.
13. Po ukončení práce je třeba ruce důkladně umýt teplou vodou a mýdlem, dezinfikovat roztokem ajatinu.